

Točka 7. Programskih usmeritev iz manifesta:

Vzpostavitev regijske koordinacije prostovoljstva s središčem v Novi Gorici

Programska zaveza

Mestna občina Nova Gorica naj v mandatu 2026–2030 kot regijsko središče podpre vzpostavitev **regijske koordinacije prostovoljstva**.

Cilj je, da prostovoljstvo na Goriškem ne ostane razdrobljeno med posamezne organizacije, občine in projekte, ampak dobi skupno podporno točko za povezovanje prostovoljcev, organizacij, javnih zavodov in občin.

To ni nov javni zavod in ne nadomeščanje obstoječih humanitarnih, gasilskih, mladinskih ali drugih prostovoljskih organizacij. Gre za servis, ki jim pomaga bolje iskati, usposablјati, vključevati in usmerjati prostovoljce.

1. Zakaj je ukrep potreben

Prostovoljstvo je na Goriškem močno prisotno, vendar pogosto sloni na istih ljudeh, istih društvih in velikem osebнем angažmaju posameznikov. Mnoga društva bi potrebovala več prostovoljcev, vendar nimajo časa, znanja ali kadra za njihovo sistematično vključevanje.

Težave so posebej vidne pri:

- vključevanju mladih v prostovoljstvo;
- mentorstvu prostovoljcem;
- iskanju prostovoljcev za manjše organizacije;
- usklajevanju pomoči ob večjih dogodkih;
- podpori prostovoljcem v humanitarnih, socialnih, zdravstvenih in mladinskih programih;
- hitri aktivaciji prostovoljcev ob krizah, nesrečah ali izrednih potrebah;
- povezovanju šol, društev, javnih zavodov in občin.

Regijska koordinacija bi omogočila, da potrebe po prostovoljcih in ponudba prostovoljskega dela niso razpršene, ampak povezane v skupen sistem.

2. Kaj predlagamo

Predlagamo vzpostavitev regijske koordinacije prostovoljstva s sedežem v Novi Gorici, ki bi delovala kot skupna podpora točka za občine, prostovoljske organizacije, javne zavode in prostovoljce.

Njene ključne naloge bi bile:

- zbiranje prostovoljskih priložnosti v regiji;
- povezovanje prostovoljcev z organizacijami;
- podpora društvom pri vključevanju prostovoljcev;
- usposabljanje mentorjev in koordinatorjev prostovoljstva;
- promocija prostovoljstva med mladimi;
- povezovanje šol, javnih zavodov in NVO;
- pomoč pri vzpostavljanju prostovoljskih programov;
- podpora organizacijam pri pogodbah, evidencah, zavarovanju in osnovnih pravilih prostovoljskega dela;
- koordinacija regijskih prostovoljskih akcij;
- priprava protokola za vključevanje spontanih prostovoljcev ob večjih krizah ali izrednih dogodkih.

3. Pravna in strateška podlaga

Zakon o prostovoljstvu ureja organizirano prostovoljstvo, pravice in obveznosti prostovoljcev in prostovoljskih organizacij ter vlogo države, samoupravnih lokalnih skupnosti in nepridobitnih organizacij pri spremljanju, spodbujanju in razvoju organiziranega prostovoljstva. To daje občinam jasno podlago, da prostovoljstvo ne obravnavajo samo kot zasebno dejavnost društev, ampak kot pomemben del lokalne skupnosti. ([PisRS](#))

Strategija razvoja prostovoljstva v Republiki Sloveniji do leta 2030 kot glavne cilje navaja stabilno in trajnostno okolje za prostovoljske organizacije, krepitev podpornega okolja, povečanje števila prostovoljcev, kakovostno prostovoljsko izkušnjo, profesionalizacijo mentorjev in koordinatorjev prostovoljstva ter usposabljanja. ([Portal GOV.SI](#))

Strategija posebej poudarja tudi vlogo prostovoljstva pri odzivanju na družbene izzive, kot so osamljenost, duševno zdravje, staranje prebivalstva, podnebne spremembe in naravne nesreče. ([Portal GOV.SI](#))

Regijska koordinacija prostovoljstva zato ni dodatna želja NVO sektorja, ampak konkreten lokalni odgovor na že prepoznane nacionalne usmeritve.

4. Predlagani model delovanja

Regijska koordinacija prostovoljstva naj deluje kot **servis za prostovoljstvo**, ne kot nadrejena organizacija drugim društvom.

Model vključuje štiri osnovne funkcije.

1. Regijska informacijska točka

Vzpostavi se skupna točka, kjer se zbirajo:

- potrebe organizacij po prostovoljcih;
- prostovoljske priložnosti;

- kontakti prostovoljskih organizacij;
- informacije za nove prostovoljce;
- informacije za šole, javne zavode in občine.

Točka lahko deluje fizično in spletno.

2. Usposabljanje in mentorstvo

Koordinacija organizira osnovna usposabljanja za:

- nove prostovoljce;
- mentorje prostovoljcev;
- koordinatorje prostovoljstva v društvih;
- javne zavode, ki želijo vključevati prostovoljce;
- mlade, ki prvič vstopajo v prostovoljsko delo.

S tem se izboljša kakovost prostovoljstva in zmanjša breme manjših organizacij.

3. Povezovanje šol, NVO in javnih zavodov

Regijska koordinacija pomaga pri povezovanju prostovoljskih programov s šolami, mladinskimi organizacijami, domovi starejših, zdravstvenimi ustanovami, socialnimi službami, kulturnimi organizacijami in občinami.

Poseben poudarek naj bo na mladih, saj prostovoljstvo pri mladih ne nastane samo od sebe, ampak ga je treba organizirano spodbujati.

4. Krizna prostovoljska mreža

Ob naravnih nesrečah, večjih humanitarnih potrebah ali izrednih dogodkih se pogosto pojavijo spontani prostovoljci, ki želijo pomagati, vendar jih je treba varno in smiselno usmeriti.

Regijska koordinacija naj v sodelovanju z obstoječimi pristojnimi službami in organizacijami pripravi osnovni protokol za sprejem, evidentiranje in usmerjanje spontanih prostovoljcev.

Pri tem ne nadomešča Civilne zaščite, gasilcev ali humanitarnih organizacij, ampak pomaga pri podporni organizaciji prostovoljskega odziva.

5. Financiranje

Mestna občina Nova Gorica naj kot regijsko središče zagotovi začetno podporo za vzpostavitev koordinacije.

Ker pa bi koordinacija služila širšemu območju, je smiselno, da se postopno oblikuje tudi medobčinski model financiranja.

Možni viri:

- osnovna podpora Mestne občine Nova Gorica;
- prispevki drugih občin v regiji;
- državni razpisi;
- evropski programi;
- projektna sredstva;
- partnerski prispevki javnih zavodov ali drugih organizacij.

Prispevek posamezne občine se lahko določi glede na število prebivalcev, število vključenih organizacij, število izvedenih programov ali dogovorjen pavšal.

6. Predlagana izvedba

V prvem letu mandata občina:

- sprejme sklep o podpori vzpostavitvi regijske koordinacije prostovoljstva;
- zagotovi osnovno proračunsko podporo;
- skupaj z drugimi občinami preveri možnost medobčinskega financiranja;
- določi nosilca koordinacije;
- vzpostavi regijsko informacijsko točko za prostovoljstvo;
- pripravi prvi pregled prostovoljskih organizacij in potreb po prostovoljcih;
- izvede prva usposabljanja za mentorje in koordinatorje prostovoljstva.

V drugem letu se program razširi z:

- skupno spletno objavo prostovoljskih priložnosti;
- rednimi usposabljanji;
- programom vključevanja mladih;
- dogovorom z javnimi zavodi;
- osnovnim kriznim protokolom za prostovoljce;
- letnim regijskim dogodkom za promocijo prostovoljstva.

Do konca mandata naj regijska koordinacija postane stalna podporna infrastruktura prostovoljstva na Goriškem.

7. Kaj lahko politična lista zapiše v program

V mandatu 2026–2030 bomo podprli vzpostavitev regijske koordinacije prostovoljstva s središčem v Novi Gorici. Ta bo povezovala prostovoljce, društva, šole, javne zavode, humanitarne organizacije in občine. Zagotovili bomo skupno informacijsko točko, usposabljanja za mentorje prostovoljcev, program vključevanja mladih in podporo organizacijam pri razvoju prostovoljskih programov. Za programe, ki koristijo širši regiji, bomo skupaj z drugimi občinami razvili model skupnega financiranja.

Krajša programska različica:

Nova Gorica bo postala regijsko središče prostovoljstva. Vzpostavili bomo koordinacijo, ki bo povezala prostovoljce, organizacije, šole, javne zavode in občine ter okrepila prostovoljsko delo v celotni regiji.

Najbolj politično udarna različica:

Prostovoljstvo ne sme biti prepuščeno naključju. Povezali ga bomo v regijski sistem.

8. Pričakovani učinki

Ukrep bo prinesel:

- večjo vključenost prostovoljcev;
- več mladih v prostovoljstvu;
- boljšo podporo društvom in javnim zavodom;
- bolj usposobljene mentorje prostovoljcev;
- hitrejšo povezovanje potreb in ljudi, ki želijo pomagati;
- boljši odziv ob večjih skupnostnih ali kriznih potrebah;
- večjo prepoznavnost prostovoljstva;
- močnejše sodelovanje občin in NVO.

Regijska koordinacija prostovoljstva je majhen organizacijski ukrep z velikim učinkom: poveže ljudi, ki želijo pomagati, s tistimi, ki pomoč potrebujejo.